เมืองโบราณยะรัง มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ และโบราณคดีเป็นอย่างมาก เป็นศูนย์กลางพุทธศาสนามหายานแห่งอาณาจักรลังกาสุกะ เป็นเมืองท่าที่สำคัญตั้งอยู่ใกล้ทะเล และเป็นดินแดนที่มีบทบาททางเศรษฐกิจ การติดต่อค้าขายกับชาวต่างประเทศอย่างกว้างขวาง มาตั้งแต่พุทธศตวรรษที่ ๑๒ มีแหล่งโบราณคดีที่สำคัญ ได้แก่ เมืองโบราณบ้านวัด ซึ่งมีอายุเก่าแก่ที่สุดของเมืองโบราณบ้านจาเละ สถานที่พบสถูปในพุทธศาสนาฝ่ายมหายานที่เก่าแก่ที่สุด ที่พบในประเทศไทยและเมืองโบราณบ้านประแว ซึ่งสันนิษฐานว่าเป็นอาณาจักรลังกาสุกะตอนปลายก่อนย้ายไปสร้างเมืองปัตตานีที่กรือเซะ ชื่อแหล่งท่องเที่ยว : เมืองโบราณบ้านวัด ประเภท : โบราณสถาน ที่อยู่ : ตำบลวัด อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี เวลาทำการ : ๐๘.๐๐ - ๑๗.๐๐ น. หมายเลขโทรศัพท์ : ๐๗๓-๔๗๒๒๕๐

มีลักษณะผังเมืองเป็นรูปสี่เหลี่ยมคางหมู ขนาดประมาณ ๕๐๐ X ๕๕๐ เมตร มีคูน้ำ ดันดินล้อมรอบทั้งสี่ด้านและที่ป้องทั้งสี่มุม และมีคูน้ำขุดล้อมต่อลงมาเป็นรูปสี่เหลี่ยมของเมืองขยายทางทิศใต้ คือเมืองโบราณบ้านวัด